

Ján Figel'

Special Envoy for the promotion of freedom of religion
or belief outside the European Union

V Bratislave, 25. júla 2016

Vážený pán predseda,

dovoľujem si Vás osloviť ako občan, ktorý si ctí svoje slovenské korene a univerzálne, základné hodnoty, ako politik so skúsenosťami zo slovenského parlamentu a ako v súčasnosti prvý Osobitný vyslanec pre podporu slobody náboženstva alebo viery mimo Európskej únie.

Slovenská republika je predsedajúca krajina Rady EÚ. Je to naša premiéra v EÚ. Spoločne nám záleží na dobrých výsledkoch slovenského predsedníctva a na pozitívnom prínose Slovenska pre riešenie páľčivých problémov a veľkých výziev tejto doby nielen v Európe. Súčasťou našej zodpovednosti je úsilie o viac spravodlivosti vo svete. Rád by som preto upriamil Vašu pozornosť na jeden z ťaživých problémov súčasného svetového výboja. Je ním rastúci tlak na slobodu myslenia, presvedčenia, svedomia, náboženstva alebo viery, ktorý znamená novodobé formy prenasledovania a diskriminácie. Pritom táto sloboda je základom dôstojnosti a práv človeka. Najhorším je stav na Blízkom východe. Na území Iraku a Sýrie obsadenom militantami z tzv. Islamského štátu/Daesh prebieha masové vraždenie a likvidácia kresťanov, jezídov a iných náboženských a etnických menšín. Táto brutálna likvidácia je cielená, systematická a dlhodobá. V roku 2003 žilo na území dnešného Iraku viac ako 1,4 milióna kresťanov; dnes ich je tam menej ako 260 tisíc. V Sýrii pred vypuknutím ozbrojeného konfliktu v roku 2011 žili 2 milióny kresťanov; dnes ich tam žije menej ako milión. Podľa mnohých odborníkov i podľa mojich poznatkov toto prenasledovanie spĺňa kvalifikáciu zločinu zločinov – genocídy, ako ju od r. 1948 definuje Dohovor o zabránení a trestaní zločinu genocídy, ktorého zmluvnou stranou je Slovenská republika. Kým v minulosti pri iných obdobných tragických udalostiach boli tieto skrývané a zatajované pred medzinárodnou verejnosťou, dnes sa militantní fundamentalisti z organizácie Islamský štát/Daesh vystatujú masovými popravami nevinných v priamom prenose a na mediálnych záznamoch, aby tak šírili svoju ideológiu, nenávisťné posolstvá a strach. Dôkazy vidí a pozná celý svet. Preto sa obraciam na poslancov NR SR a na Vás ako jej predsedu s výzvou a návrhom, aby sa k tomuto tragickému vývoju v bezprostrednom susedstve Európy vyjadril slovenský parlament jasným a zásadným politickým stanoviskom

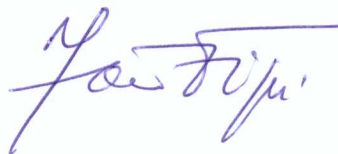
Viacere vyspelé krajiny sa k opísanému vývoju v nedávnej dobe veľmi vážne postavili. Urobil tak Kongres Spojených štátov amerických, britský parlament a austrálsky parlament. Začiatkom tohto roku pomenovalo zločinný vývoj na Blízkom východe ako genocídu Parlamentné zhromaždenie Rady Európy. 4. februára prijal rezolúciu aj Európsky parlament (text v prílohe, link v dodatku). Rezolúcia žiada medzinárodné spoločenstvo o konkrétne kroky na pôde OSN. Totiž existencia a uznanie genocídy znamená aj priamu povinnosť konať tak, aby bola zastavená a nepokračovala, aby bola obetiam prenasledovania poskytnutá nevyhnutná a účinná pomoc a aby boli súdne stíhaní

páchatelia genocídy. Rezolúcia tiež vyzvala Európsku úniu na vytvorenie postu Osobitného predstaviteľa pre náboženskú slobodu vo svete. Pre EÚ a pre naše spoločné medzinárodné pôsobenie bol týmto vyslaný dôležitý a dlho očakávaný signál. Je to však len prvý a nepostačujúci krok.

Vážený pán predseda, dovoľujem si Vám odporučiť, aby slovenský parlament prijal počas nášho predsedníctva v Rade EÚ Deklaráciu o genocíde na Blízkom východe a aby vyzval medzinárodné spoločenstvo na zodpovedné konanie a intenzívne úsilie v záujme ľudskosti a v duchu medzinárodného práva. Som pripravený byť nápomocný v tomto procese. V tomto kontexte si dovoľím poukázať, že naposledy obdobný postoj NR SR bol vyjadrený v Deklarácii o genocíde Arménov v r. 1915-16. Bola prijatá v roku 2004 ako akt historického uznania masovej tragédie. Deklaráciu o genocíde Arménov prijal v tomto roku aj nemecký parlament. Je tak za nami sto rokov od prvej genocídy na európskom kontinente. Uplynulo storočie genocíd, ale nie je skončené práve z dôvodu vývoja na Blízkom východe. Aj od nás, od nášho hlasu a konkrétnych postojov závisí, či súčasné neprijateľné dianie na Blízkom východe bude nami len komentované alebo účinne ovplyvňované smerom k mieru, stabilite a obnove. Súvisí to priamo aj s potrebou riešiť príčiny súčasnej utečeneckej a migračnej krízy v Európe. O situácii prenasledovaných komunit podal osobne svedectvo v máji 2015 na Slovensku i v NR SR melchitský patriarcha Gregorios III. Už dávno nastal najvyšší čas konať. Dnes však naše aktívne konanie je očakávané aj vďaka osobitnej pozícii predsedníckej krajiny v Rade EÚ. Táto úloha nie je o honore, ale predovšetkým o zodpovednosti.

Verím, že po starostlivom zvážení predložíte túto ušľachtilú iniciatívu poslaneckým klubom a poslancom ako ústavným činiteľom s mandátom reprezentovať občanov Slovenskej republiky. Vyjadrujem nádej a oprávnené očakávanie, že slovenský parlament vyjadrí jasný a zodpovedný politický postoj, ktorým podporí účinnejšiu medzinárodnú spravodlivosť a akútnu pomoc prenasledovaným ľuďom, ktorí sú ohrozovaní na svojej existencii a ktorí ako pôvodní obyvatelia sú súčasťou pramenných miest aj našej európskej civilizácie a kultúry.

S úctou

PS: Text rezolúcie Európskeho parlamentu zo dňa 4. februára možno nájsť na: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2016-0051&language=SK&ring=B8-2016-0149>

Vážený pán
Andrej DANKO
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
Nám. A. Dubčeka 1
812 70 **Bratislava**